

Lydlogg

NORSK PRESSEFORBUNDS LYDLOGGUTVALG

Mandat:

«Arbeide for at alle offentlige lydkilder skal omfattes av offentlighetsloven og tilhørende lover som regulerer krav til lagring og oppbevaring av offentlige dokumenter.»

HVOR FINNER VI LYDLOGGER?

- 113, AMK-sentralene
- 112, Politiets nødnett
- 110, Brann
- Kystradioene
- Avinor
- Jernbaneverkets togsentral
- Sentralbordet til departementene
- Statens Havarikommisjon

HVA SIER DAGENS LOVVERK?

- Off.lova § 30: Teknologinøytral
- Ingen, eller svært få krav til lagring
- Bevaringsplikt for historisk materiale

HVORFOR SKAL VI HA LYDLOGGEN

1. Førstehåndsinformasjon
2. Hindrer strid om hva som er rett og galt
3. Lydlogg avslører stemninger, realismen i situasjonen som en utskrift ikke gir.
4. Folk har krav på presis informasjon
5. Det er pressens jobb å føre kontroll med at offentlige tjenester fungerer
6. Et sterkt virkemiddel, og publisering av lydlogger fører til systemendringer.

INNSYN BETYR ANSVAR

- VVP plakaten har klare begrensninger for publisering.
- Ikke alt vi får skal publiseres.
- De samme presseetiske hensyn gjelder.
- Lydlogger er et av de sterkeste virkemidlene vi kan bruke i journalistikken.

Helse

HVORFOR NEKTES VI INNSYN?

- Er en del av pasientjournalen. Viser til *Pasientrettighetsloven § 5-1*
- *Lydloggen foreligger nedskrevet i et dokument.. Dere kan få dette.*
- *En redigering av lydloggen på overnevnte premisser vil i tillegg kreve betydelige ressurser.*
- *Det blir anbefalt at man rydder i lydloggen kronologisk slik at den blir lettere forståelig. Vår vurdering er at lydloggen vil bli enda mer uforståelig dersom vi fjerner denne teksten.*
- *§ 21. Hovedregel om taushetsplikt. Helsepersonell skal hindre at andre får adgang eller kjennskap til opplysninger om folks legems- eller sykdomsforhold eller andre personlige forhold som de får vite om i egenskap av å være helsepersonell. (Helsepersonelloven)*

HVA ER DAGENS REGLER?

- Ingen krav til varig lagring av lydlogg etter at pasientopplysninger er nedtegnet.
- Gammelt regelverk for lydlogg
- Nytt regelverk på trappene

DIREKTORAT VS DEPARTEMENT

HELSEDIREKTORATET MENER:

"Lydopptak, og i dette tilfellet lydlogg, er en del av journalen inntil relevante og nødvendige opplysninger er nedtegnet, Helsedirektoratet forstår bestemmelsen dit hen at etter dette vil lydloggen følgelig ikke lenger være en del av pasientens journal. Dette medfører, etter Helsedirektoratets syn, at pasienter har rett til innsyn i lydlogg fram til det tidspunktet hvor "relevante og nødvendige" opplysninger er nedtegnet i journalen – etter dette er det kun journalen som sådan pasienten har rett til innsyn i.

Det avgjørende for om pasienten har rett til innsyn i lydfilene eller kun det som er nedtegnet i pasientjournalen, blir følgelig hvor lang tid det tar før "relevante og nødvendige" opplysninger er nedtegnet i journal. Dersom dette gjøres samtidig som telefon/radio kontakt, vil selve lydfilen som sådan, etter Helsedirektoratets vurdering, ikke bli en del av pasientjournalen.

DEPARTEMENTET MENER:

Pasient vil ha innsynsrett i lydlogg med helserelatert informasjon som kan knyttes til den enkelte, uten hensyn til om lydloggen anses som et behandlingsrettet helseregister eller et helseregister/behandling av helseopplysninger etter helseregisterloven § 5.

Selv om pasienten vil ha innsynsrett i lydloggen - er det ikke tydeliggjort i regelverket om pasienten også kan få kopi av selve lydfilen. Pasientrettighetsloven § 5-1 brukes uttrykket rett til kopi. I forhold til lydlogg kan dette også forstås som rett til utskrift av hva som blir sagt på lydfilen/innholdet i lydfilen.

Departementet ser at det kan være behov for klarere regelverk på dette området. Dette gjelder både pasienters innsynsrett i logg og eventuelt krav om oppbevaring av logg. En gjennomgang av lydloggen i ettertid muliggjør en etterprøvbarehet av hendelsesforløpet, og kan gi viktig bidrag til kvalitetssikring av tjenesten.

VIKTIG AVGJØRELSE

«Dersom det kan gis innsyn i en lydlogg, for eksempel fordi lydloggen allerede er blitt gjort kjent, jf. forvaltningslovens § 13 a, eller pasienten samtykker, jf. offentlighetslovens § 13 tredje ledd, må innsyn gis i selve lydfilen dersom dette blir krevd.»

«Innsyn og utlevering av lydlogg etter offentlighetsloven vil først og fremst være aktuelt der lydloggen er sendt ut av AMK-sentralen/sykehuset Dette vil for eksempel skje når Statens helsetilsyn ber om å få utlevert lydloggen i forbindelse med et tilsyn»

«Dersom en lydlogg blir sendt ut av virksomheten, vil loggen bli et dokument etter Offentlighetsloven»

«I en konkret sak har departementet etter samtaler med Justisdepartementets lovavdeling, konkludert med at utlevering av en utskrift fra lydloggen ikke er i overensstemmelse med offentlighetslovens § 30, da dette kan innebære endringer i det dokumentet en har fått innsyn i.»

(Brev fra Helsedepartementet til Helsedirektoratet 10.10.2011)

OM LYDLOGGER

”Det er viktig med åpenhet og innsyn. Denne regjeringen ønsker mest mulig åpenhet om kvaliteten i helsevesenet også når ting går galt. Vi skal utrede denne saken i samarbeid med Helsedirektoratet for å se om det er behov for regelverksendringer”

Statssekretær **Robin M. Kåss** til Dagens Medisin.

«DE TAPTE MINUTTENE»

5. april: NRK innhenter samtykke fra den ene familien. Innsynskrav sendes 5.april.

15. april: NRK etterlyser svar på innsynskrav.

27. april: Første tilbakemelding fra Helse Nordmøre og Romsdal. Saken er oversendt til deres jurist for vurdering.

27. april: NRK ber om at lydlogg knyttet til den ene pasienten frigis straks, og påpeker at Helse Nordmøre og Romsdal ikke har gitt noe lovhjemmel for å nekte innsyn.

3. mai: NRK etterlyser svar fra Helse Nordmøre og Romsdal.

3. mai: Helse NR ber oss vente juridisk betenkning. Inviterer NRK til et møte om saken.

9. mai: Helse NR har ikke svart. NRK varsler i e-post at saken sendes Helsedepartementet for klagebehandling om ikke svar gis.

18. mai: NRK avtaler møte med Helse NR. Vi har ikke fått svar på innsyn.

20. mai: Helse NR kommer med svar på vår hendelse fra 5.april. Vi får avslag på innsyn fordi en utlevering av redigert logg vil gi et misvisende inntrykk av hva som skjedde, hevder Helse NR.

26.mai: NRK sender ny klage til Helsedepartementet og Ann Eli innhenter samtykkeerklæring fra familie nr 2.

7.juni: NRK møter Helse NR. Det står på sitt krav om tilbakeholdelse av lydlogg.

23.juni: Helse NR svarer Helsedepartementet at de står fast på kravet om hemmelighold av lydlogg.

26. juni: Helsedepartementet gir NRK innsyn i lydlogg.

1. juli: Helse NR vil fremdeles ikke gi ut lydlogg, og sier de vil forbeholde seg retten til å levere ut loggen i det format som de mener er tjenlig. NRK tilbys en utskrift av loggen.

1. juli: NRK sender ny klage til først Helse NR og deretter Helsedepartementet. NRK viser til EU direktiv 2003/98/EF, og off.lovas §30 (1) pk. 2, og krever at alle tilgjengelige versjoner av loggen gjøres offentlig. Helse NR står fast på sitt vedtak om å gi en skriftlig versjon av lydloggen.

4.juli: Helsedepartementet pålegger helse NR å utlevere lydfila fra hendelsen 7.mars 2010.

4. juli: Helse NR varsler at de vil gi oss lydfila, dersom NRK først vil lytte på loggen sammen med en av sjukehusets leger, for å unngå evt. Misforståelser. NRK aksepterer dette.

6. juli: NRK får utlevert lydloggen.

Brann

HVORFOR NEKTES VI INNSYN?

-Ikke offentlig fordi opptakene er lange av samtaler, der en også får innslag av andre telefoner. Eks politi, helse..

-De påberoper seg at det er for stor arbeidsmengde å sortere i lydloggen.

-De frykter at lydloggene havner på nett til intern underholdning.

-Lydloggen er interne.

-Direktoratet for samfunnssikkerhet og Beredskap har i rundskriv i 2004 sagt at lydlogger ikke skal utleveres.

-Direktoratet sier likevel at en skal vurdere om store samfunnsmessige hensyn tilsier offentliggjøring.

PORSGRUNN: KIRKEBRANN 11.APRIL I 2011.

-Varden fikk avslag, klaget til fylkesmannen.

Svar fra Fylkesmannen: 16.1.2012:

”Det er ingen tvil om at en lydfil fra lydloggen til en 110-sentral er å regne som et saksdokument for organet i offentleglovas forstand. Slike lydfiler omfattes derfor i utgangspunktet av innsynsretten etter offentleglova”

Slår fast at en ”ikke kan vurdere innsynskrav etter retningsgivende prinsipielle uttalelser knyttet til bestemte sakstyper”.

Fylkesmannens beslutning ble at avskrift av lydlogg regnes som et internt arbeidsdokument som kan unntas fra «Offentleglova» i henhold til § 14

Dersom samfunnsinteressen er stor nok, skal likevel lydlogg som avskrift offentliggjøres. Som i dette tilfellet.

I fra Fylkesmannen, datert 11. januar 2012.

Politi

POLITIETS ARGUMENTER

Ikke et saksdokument etter offentleglova 4.

Offentleglova 13 . Ugjennomførbart og ikke minst etisk betenkelig.

Vitale opplysninger politiets operative arbeid og om organisering av dette.

vanskeliggjøre politiets arbeidved .

Vil uansett være organinterne dokumenter, jf. offendeglova § 14.

Kontrollhensynet er ivaretatt gjennom 22. julikommisjonens tilgang til lydfile.

Bruken av lydmaterialiet sammenholdt med den betydelige oppmerksomhet saken har, innebærer en klar fare for et sterkt personfokus mot enkelte tjenestepersoner.

PRAKSIS HOS POLITIET

7.8.2012: Politidirektoratet seniorrådgiver Geir Jonatan Sharabi.

-Om 113-samtaler generelt:

-”Er ikke en journal eller tilsvarende register. Formålet med journalføring treffer ikke lydloggens innretning”

-”Lydlogg er ikke avgrenset informasjonsmengde som er vilkår for dokumentbegrepet.”

-Vurdert etter § 9 off.lova.

”Kan være et dokument, når informasjonen er avgrenset. Vilkåret er at det må gjøres med enkle fremgangsmidler. Politidirektoratet vurderer det som mer arbeidskrevende enn vilkårene i loven setter for ”enkel” fremfangsmåte. Derfor vil en ikke vurdere lydlogg etter § 9.

- Dersom lydloggen er avgrenset, kan den falle inn under dokumentbegrepet. For opplæring/evaluering eller oversendelse til spesialenheten. Så kan det regnes som dokument. Men det vil da være et internt dokument,. I tillegg må en ved eventuell vurdering av mer-innsyn vektlegge taushetsplikten etter § 13.

SIVILOMBUDSMANNEN VURDERER POLITIET

1. Avslaget og vurderingen knyttet til meroffentlighet fremstår som generelle for alle samtalerne det er bedt om innsyn i. Anså departementet at hensynet til offentligheten stilte seg likt for alle de ulike lydfilene?
2. Ombudsmannen er kjent med at samtalen mellom Anders Behring Breivik og politiet 17.59 (begjæringens punkt 9) allerede er offentlig og har vært avspilt på bl.a. TV2. Har betydningen av innholdet i denne lydfilen allerede er offentlig vært vurdert? Anser direktoratet at det fremdeles er grunn til å avslå innsyn i nevnte samtale?
3. NRK har anført at man har krav på innsyn i en elektronisk kopi av lydopptaket, jf offentlighetsloven § 30 første ledd annen setning, og at utskrift av lydfilen er et «omarbeidet materiale» og ikke en kopi av lydfilen. Det bes om direktoratets kommentarer til dette.
4. Ved meroffentlighetsvurderingen etter offentlighetsloven § 11 har direktoratet vist til flere forhold som talte for innsyn i lydloggen, men konkludert med at det kun skulle gis innsyn i utskrift av samtalerne. Etter direktoratets mening forelå det ikke tilstrekkelige vektige hensyn som tilsa at det skulle gis innsyn i selve lydfilene.
5. Direktoratet bes også redegjøre for sine generelle rutiner og retningslinjer vedklagebehandling over avlag på innsyn.

Telenor Radio

HVORFOR NEKTE INNSYN?

-Underlagt internasjonale lover

-Hevder de ikke faller under off.lovens virkeområde

-Sjølovens § 480:

Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for undersøkelsesmyndigheten har taushetsplikt etter forvaltningsloven om det som de får kjennskap til under utførelse av sitt arbeid.

-Ekomlovene 2-9:

Taushetsplikt. Tilbyder og installatør plikter å bevare taushet om innholdet av elektronisk kommunikasjon og andres bruk av elektronisk kommunikasjon, herunder opplysninger om tekniske innretninger og fremgangsmåter.

LOV OM ELEKTRONISK KOMMUNIKASJON (EKOMLOVEN).

«Taushetsplikt etter første ledd gjelder også for enhver som utfører arbeid eller tjeneste for tilbyder av elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste, installatør, teknisk kontrollorgan eller myndigheten, også etter at vedkommende har avsluttet arbeidet eller tjenesten. «

«Taushetsplikten er ikke til hinder for at det gis opplysninger til påtalemyndigheten eller politiet om avtalebasert hemmelig telefonnummer eller andre abonnementsopplysninger, samt elektronisk kommunikasjonsadresse. Det samme gjelder ved vitnemål for retten. Taushetsplikten er heller ikke til hinder for at opplysninger som nevnt i første ledd gis til annen myndighet i medhold av lov»

SJØLOVEN

§ 480. Taushetsplikt

«Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for undersøkelsesmyndigheten har taushetsplikt etter forvaltningsloven om det som de får kjennskap til under utførelse av sitt arbeid. Når taushetsbelagte opplysninger mottas fra noen som etter norsk lov har en strengere taushetsplikt enn det som følger av forvaltningsloven, skal tilsvarende strenge taushetsplikt gjelde for personer nevnt i første punktum, **med mindre tungtveiende offentlige interesser tilsier at opplysningene bør kunne gis videre eller opplysningene er nødvendige for å forklare årsakene til ulykken.**»

Endret ved lov 7 jan 2005 nr. 2 (ikr. 1 juli 2008 iflg. res. 23 feb 2007 nr. 226).

The Others

AVINOR

”Begjæringen om innsyn er avslått med henvisning til luftfartsloven §12-10. Slike registreringer skal kun utleveres til Havarikommisjonene (Line Maria Hammerlund, Rådgiver Avinor)

§ 12-10. *Bruk av data fra systemer som registrerer lyd og bilde*

Undersøkellesmyndigheten skal ha tilgang til data fra ethvert system for vedvarende eller regelmessig registrering av lyd eller bilde fra førerkabinen om bord i luftfartøyer, eller tilsvarende registrering i tårnkabin eller kontrollrom for lufttrafikkjenesten. **Undersøkellesmyndigheten har ikke anledning til å utlevere slikt materiale til andre.**

Utskrift av registrert lyd eller kopi av bilder kan likevel utleveres til bruk som bevis i en straffesak eller sivil sak for domstolene etter rettens kjennelse. Retten kan bare godkjenne utlevering etter tredje punktum dersom behovet for utlevering i den konkrete saken veier tyngre enn faren for at man ved slik utlevering vanskeliggjør undersøkellesmyndighetens arbeid med den aktuelle saken eller fremtidige nasjonale eller internasjonale undersøkelser.

Departementet kan ved forskrift bestemme hvilke registreringssystemer for lyd og bilde som er omfattet av første ledd.

-JERNBANEVERKET

- Jernbaneloverket slår fast at deres lydlogger er dokumenter man kan søke innsyn i.
  - Unntak må hjemles i offentlighetslova, eller annet lovverk.
  - De uttaler også at selv om deler av lydloggen er taushetsbelagt, skal de øvrige delene offentliggjøres.
- Lydloggproduksjon er for Jernbaneloverket hjemlet i jernbaneinfrastrukturforskriften § 3-11.

DEPARTEMENTETS SENTRALBORD

Samtlige samtaler som hentes ut av systemet skal journalføres, uavhengig av om samtalen får en videre oppfølging. DSS kan ikke på generell basis gi innsyn i lydloggen. Et spørsmål om innsyn må håndteres i hvert enkelt tilfelle.

(Eva Måge Brown, Avdelingsdirektør, Departementenes servicesenter. 19.sept 2012)

Lydopptakene slettes automatisk pr 30 dager. Dette gjelder ikke samtaler som blir identifisert som trusler.

DSS har bedt Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet om en vurdering ift til om lydloggen er å anse som et dokument etter Offentleglova. Saken ligger nå til behandling i departementet. (hele opptaket)

STATENS HAVARIKOMMISJON

MANDAT: Statens havarikommisjon for transport er en offentlig undersøkelseskommissjon. Formålet med SHTs undersøkelser er å utrede forhold som antas å ha betydning for forebyggelsen av transportulykker.

- Luftfart
- Sjøfart
- Vegtrafikk
- Jernbane

VÅRE NABOLAND

Danmark: Lydbånd fra alarmsentral er å betrakte som et dokument etter off.lova.

- Utleverer lydlogg ved samtykke fra direkte berørt part.

Sverige: Lydlogger unntatt offentlighet, men to unntak:

- Pårørende kan selv be om utskrift av alt som blir sagt i 112-samtalen

- Når lydloggen inngår i etterforskning av alvorlige lovbrudd hos politiet. Da kan man begjære lydfilen utlevert (unntak i spesielle tilfeller).

HVA GJØR VI FOR Å FÅ INNSYN

- Skaffe samtykke fra involverte i saken
- Sende begrunnet innsynskrav til gjeldende etat. Gi flest mulig informasjon om tidspunkt for aktuell hendelse.
- Bruk klagebrev som ligger på offentlighet.no
- Argumenter på samme måte som ved krav om dokumentinnsyn.
- Søk hjelp hos ressurspersoner.

VIKTIGE NETTSIDER

Presseforbundets sider

www.offentlighet.no

Lovdata.no

www.lovdata.no

Forskrift til offentlighet

www.lovdata.no/for/sf/jd/jd-20081017-1119.html

Forarbeidene til offentlighetslova:

www.offentlighet.no/Dokumentoffentlighet/Veiledninger-ol/Lovforarbeider

HVORDAN KLAGE NÅR VI IKKE FÅR INNSYN I LYDLOGGER?

Unntaksbestemmelsene

Taushetsplikten	§ 13 + egen lovhjemmel
Interne dokumenter	§§ 14, 15, 16
Utenrikspolitiske hensyn	§ 20
Nasjonale trygghetshensyn	§ 21
Offentlig kontrolltiltak	§ 24
Økonomiske hensyn	§ 23
Personalforvaltning	§ 25

Klage

- Be om merinnsyn
- Når klager vi?
- Til hvem klager vi?
- Svarfrist
- Klagen sendes til de som har nektet innsyn, de sender videre. (§32)

Klag ALDRI til denne karen.....

K

-
-
-
-

